

O‘ZBEKISTONDA IQLIMLASHTRILGAN BALIQ TURLARI

Haydarova Gulzoda Jabarali qizi

Andijon davlat pedagogika instituti aniq va tabiiy fanlar fakulteti biologiya

Yo‘nalishi 1-bosqich talabasi

Gulzodahaydarova734@gmail.com

Tel: +998973380509

Annotatsiya: Xalq xo‘jaligining suv havxzalarida baliq zaxirasini kopaytirish va sifatini yaxshilash bilan shug‘ullanuvchi sohasi; baliq o‘stirish va baliqni suniy ravishda ko‘paytirish, yangi sharotga o‘rgatish, yangi zot baliqlar yetishtirish, suv havzalarini meliorativ holatini yaxshilash biologik asosarini va baliq o‘stirish jarayonlarini baliqchilik fani o‘rganadi. Yangi yo‘nalishlarimizdan biri –har qanday har qanday yangi baliq turini olib kirganimizdan keyin yangi iqlimga moslashuvchanligi, uning biologik xususiyatlar yana uning qay darajada urchishi, uning xosildorligini oshirish eng kata vazifa hisoblanadi

Kalit so‘z. baliqchilik, rivojlanish, yangi zotlar, urchiq, iqlimlashtirish, daryo baliqlari, muhit,

Annotation: The sector of the national economy dealing with increasing the stock of fish in water bodies and improving its quality; The science of fisheries studies the biological basis of fish breeding and artificial reproduction of fish, training to new conditions, breeding of new breeds of fish, improvement of the melioration of water bodies and the processes of fish breeding. One of our new directions is any After introducing any new type of fish, its adaptability to the new climate, its biological characteristics, and the extent to which it can grow, and increasing its productivity are the biggest tasks.

Key words. Fisheries, development, new breeds, breeding, acclimatization, river fish, environment.

Аннотация: Отрасль народного хозяйства, занимающаяся увеличением запасов рыбы в водоемах и улучшением ее качества; Наука о рыбном хозяйстве изучает биологические основы рыбоводства и искусственного воспроизводства рыб, приучения к новым условиям, выведения новых пород рыб, совершенствования мелиорации водоемов и процессов рыбоводства. Одним из наших новых направлений является любое После интродукции любого нового вида рыбы наиболее важными задачами являются его приспособленность к новому климату, его биологические особенности, возможности роста и повышение продуктивности.

Ключевое слово. Рыболовство, развитие, новые породы, разведение, акклиматизация, речная рыба, окружающая среда

O‘zbekiston hududida iqlimlashtirilgan baliqlarning o‘ndan ortiq turi tarqalgan .Zog’ara , oq sila , chortan , laqqa moylovdor baliq , oqcha tanga baliq , oqcha , tanga baliq , qora baliq , oq amur , ilonbosh , balxash ola bug’usi. Bu baliq turlari Uzoq Sharq daryolari va Balxash ko‘lidan olib kelib iqlimlashtiriladi. Baliqlarni ko‘paytirishda asosan baliqchilik xo‘jaliklarida qora , oq amur , dong peshona va boshqa baliqlar hovuzlarda ko‘paytiriladi . Ayrim baliq turlari esa ; moylovdor baliq , cho‘rtan , bakra baliqlar soni kamayib ketkanligi tufayli hozir ovlanmaydi .

So‘ngi yillarda O‘zbekistonga xorijiy mamlakatlardan 4- xil yangi baliq turlari - osyotr , Afrika laqqasi , losos , telyapa , olip kirildi .

Bugungi kunda ular O‘zbekiston iqlimiga moslashib yaxshi natijalar berishmoqda “ Yangi yo‘nalishlarimizdan biri – har qanday yangi baliq turini olip kirganimizdan keyin uning O‘zbekiston iqlimiga moslashuvchanligi, uning biologik xususiyatlari qolaversa uning qay darajada urchishi , uning parametrlari hosildorligini o‘rganish eng kata vazifa xisoblanadi . Bu yo‘nalish bo‘yicha ilmiy ishlarni olip kiradigan bo‘limlar bo‘lib berildi , ya’ni bu sovuq suv baliqlari bo‘ladigan bo‘lsa forel , losos , laqqa , mikus kabi baliq turlari borki , bular faqat sovuq suvda yetishtiriladi .

Ikkinchi yo‘nalish – tropik baliqlar . Hozirgi kunda ularga doir aniq vazifa belgilab berilgan , ya’ni O‘zbekistonning o‘ta issiq yozida tropic baliqlarni yetishtirish uchun qulay imkoniyatlar bor , lekin ularni qishda qanday saqlash mumkin ? Qishda misol uchun yopiq suv aylanma tizimida saqlash , ulardan avlod olish va ulardan ma’lum bir miqdorda ochiq suv havzalariga chiqquniga qadar chavoqlarini yetkazib berish kerak .

Iqlimlashtirilgan baliqlarni yaxshi rivojlanishini taminlashta baliqchilikning asosiy vazifalari yosh baliqchalarni ko‘paytirish uchun baliqchilik pitomnigi quriladi Zangiota tumanida baliq yetishtirishga moljallangan Damachi hovuz baliqchilik xo‘jaligi tashkil etildi va ishga tushdi . 1960- yillarda respublikamizda faqatgina karp balig‘i yetishtirilar va hovuzlarda olinadgan hosil 15-18s.ga dan oshmas edi. Xitoydan keltirib iqlimlashtirilgan o‘simlikxo‘r baliqlardan oq do‘ngpeshona , oq amur , targ‘il d‘ngpeshona turlari bu yer sharoitiga tez moslashib keyinchalik baliq yetishtirishning keskin rivijlanishiga zamin yaratdi . Tabiiy suv havzalarida baliqlarni sun‘iy urchitish , ovlanadigan baliqlarni miqdorini ko‘paytirish yo‘ki ularni yangi zot bilan amashtirish ishlari amalga oshirildi.

Xulosa: O‘zbekiston hududida baliqlar asosan ichki suv havzalarida yetishtiriladi. Zog’ora, oq amur, oqcha, humbosh, oq sla, ilonbosh. asosiy ovlanadigan baliq turlari hisoblanadi. Tabiiy sharoitda baliqlar uvuldirig’I va chavoqlari ko‘plab nobud bo‘ladi. Shuning uchun baliqlar maxsus zavodlarda urchitilib, maxsus suv havzalariga qo‘yib yuboriladi. Shu yo‘l orqali baliqlarni boshqa suv havzalarida iqlimlashtirish mumkin bo‘ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. UMURTQALILAR ZOOLOGIYASI S. Dadayev . S. Toychiyev . P. Haydarova.
2. O‘ZME. TOSHKENT 2020
3. <https://www.google.co.uz/q=o%27zbekistonda+iqlimlashtirilgan+baliql>

